



## МІСЯ ФІЛАРМОНІЇ У ПРОДЮСУВАННІ АКАДЕМІЧНОЇ МУЗИКИ: ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ І ПОШУК ІННОВАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ФІЛАРМОНІЇ)

*Стаття присвячена висвітленню ролі філармонії у продюсуванні академічної музики на прикладі діяльності Івано-Франківської обласної філармонії. Виокремлено аспекти використання сучасних засобів масової комунікації у розширенні ареалу академічної*

*музики, пошуку інноваційних підходів у роботі із слухачами та поціновувачами музики.*

*Ключові слова: продюсування, філармонія, академічна музика, виконавці, концерти.*

Вступивши у третє тисячоліття, Українська держава постала перед рядом викликів: цивілізаційних, глобалізаційних та гуманітарних. Основні засади ринкової економіки, які сформувалися за роки незалежності, не сприяють розвитку української національної культури, у тому числі академічної музики та її продюсуванню. Український незалежний оглядач Олександр Зирін підкреслює: «Вітчизняні продюсери потрапили під подвійний прес: з одного боку можливість, які активно вибудовують в Україні постолігархічну модель економіки й суспільних відносин, знищуючи можливості для роботи середнього класу підприємців, з іншого боку – потужний тиск закордонних конкурентів, яким лобісти сусідських інтересів забезпечують привілеї в роботі на українському ринку» [2].

Філармонії, як культурно-мистецькі центри пропагування академічної музики в Україні, розвиваються впродовж ХХ ст. Івано-Франківська обласна філармонія, яка розпочала свій 75-й концертний сезон, має не тільки цікаву історію свого розвитку, але й шукає нові шляхи у непростих ринкових відносинах. Основу її діяльності складають насамперед *музичні колективи*: камерний оркестр «HARMONIA NOBILE» (1985), який репрезентує ту частину України, яка тісно пов'язана з Європою і має спільні з нею культурні традиції; симфонічний оркестр (2008), який співпрацює з багатьма українськими та зарубіжними виконавцями і диригентами; струнний ансамбль «Quattro Corde» (2000). В останні роки відзначається позитивна тенденція розширення кола солістів філармонії (вокалістів та інструменталістів) за рахунок запрошених з інших філармоній України, випускників Національної музичної академії імені П. І. Чайковського (м. Київ), Львівської національної музичної академії імені М. Лисенка та Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Івано-Франківська філармонія тісно співпрацює з іншими філармоніями України, творчими колективами і окремими виконавцями в Україні та за кордоном, ак-

тивно інтегруючись в європейський культурний простір. Так, завдяки співпраці із Львівською філармонією до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка в Івано-Франківську відбулось святкування за участю всесвітньо відомої української співачки Вікторії Лук'янець, а за диригентським пультом стояв генеральний директор Львівської обласної філармонії Володимир Сивохіп. Рамки традиційного фестивалю «Прикарпатська весна», який проводиться у філармонії, постійно розширюються як за рахунок нових виконавців, так і географії міст і країн, які вони представляють. Великий інтерес у шанувальників академічної музики викликають творчі концерти композиторів, мистецьких колективів та окремих виконавців з України та зарубіжжя.

З метою більш активного продюсування окремих творчих проектів та виконавців широко використовуються сучасні засоби масової комунікації, зокрема Інтернет. Філармонія має власний сайт [3], сторінку в соціальній мережі [4], привертаючи увагу потенційних слухачів і меценатів.

Керівництво філармонією пропонує інноваційні форми у роботі зі слухачами: виставки фотографій з концертів, розігрування призів для слухачів, проект «Відкрита філармонія», виставки-продажі фотографій, коштовного каміння, благодійні акції на допомогу хворим дітям, воїнам української армії. На пресконференції з нагоди відкриття 75-го концертного сезону директор обласної філармонії Андрій Савка повідомив, що «філармонія не стоятиме осторонь тих подій, які відбуваються у державі. Ми будемо ставити скриньки для збору коштів, та й частка коштів із кожного концерту буде виділена на АТО. Також у нас буде своєрідний пункт збору речей, в першу чергу теплих, адже приміщення знаходиться в центрі міста, до нього зручно добиратися, тому закликаємо мешканців міста приносити речі» [3]. Така активна громадянська позиція творчого колективу філармонії викликає повагу у мешканців краю і вони активно підтримують все нові й нові творчі проекти митців. Щирі порухи душі знаходять підтримку і в музикантів за кордоном. Так, диригент Словацького Національного театру опери та балету Душан Штефанек настільки перейнявся українськими подіями, що вирішив підтримати українців музикою. Разом з симфонічним оркестром Івано-Франківської обласної філармонії та його диригентом Іваном Остаповичем словацький маестро дав на Прикарпатті кілька благодійних концертів.

До цікавих знахідок у продюсуванні академічної музики останнім часом можна віднести цикл концертів для майбутніх мам «В очікуванні дива», в яких слухання класичної музики вдало поєднується із зустрічами-лекціями із практичними психологами.

Напружена суспільно-політична обстановка у нашій країні спонукала митців бити на сполох. У відкритому листі керівників творчих спілок до Президента, прем'єра і народних депутатів України говориться: «Саме тепер українська гуманітарна зброя, як і зброя військова, повинні бути б стати пріоритетними напрямками нашого самозахисту в цій інформаційній війні – «революція гідності», обагрена кров'ю жертв колишнього окупаційно-тоталітарного режиму, засвідчила достатньо сил і морального духу в народі для нашої майбутньої перемоги» [1]. Важлива місія філармоній у продюсуванні і пропагуванні академічної музики

сьогодні набуває не тільки естетичного, але й національного виміру, а тому кардинальна перебудова гуманітарної державної політики як ніколи на часі.

### *Використані джерела*

1. Відкритий лист керівників творчих спілок до Президента, прем'єра і народних депутатів України. Питання державної політики в галузі культури [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://m-r.co.ua/mr/mr.nsf/0/47F52404186860FDC2257D930070A611>.
2. Зирін О. Продюсування в Україні: глухий правовий кут / Олександр Зирін [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://i-pro.kiev.ua/print/30975>
3. Івано-Франківська обласна філармонія [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://filar.com.ua/>
4. Івано-Франківська обласна філармонія [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.facebook.com/IvanoFrankivskaOblasnaFilarmonia>.

### *Катерина СТАНІСЛАВСЬКА*



#### **ХУДОЖНИК-ПРОДЮСЕР У СФЕРІ СУЧАСНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА: ДО ПОРТРЕТУ ІЛЛІ КАБАКОВА**

Коли впала «залізна завіса», радянські художники почали активно продавати свої роботи за кордон – за безцінь, по 100–200 доларів, і такою дешевизною зіпсували ринок. Сьогодні Західний ринок перенасичений творами російських художників, і тепер вони не так високо цінуються. Директор російської арт-галереї Василь Кузнецов [3] розповідає, що, просуваючи якісну роботу сучасного художника кілька років, її можна продати за 100–200 тисяч доларів. Вартість картини при цьому складається з певних показників: статусу художника, аукціонної історії продажів інших його картин, зокрема творів цього періоду, художнього рівня картини, її популярності, участі у виставках, сюжету, кількості робіт цього художника на ринку і багато чого іншого. Багаті люди інвестують у мистецтво (тобто купують картини) не для того, щоб повісити їх на стіну, а для того, щоб у майбутньому на них заробити. Втім, ціна на картину ніколи не росте самостійно, цим потрібно спеціально займатися – просувати її на ринок, робити її відомою. Тому, коли людина купує картину, вона автоматично платить за те, що твір буде брати участь у кількох виставках, буде надрукований в каталогах і, може, лише в перервах трохи повісить у нього на стіні в спальні. Зазвичай з художників виходять погані продюсери власних робіт. Буває, що вони навіть ображаються, коли бачать, що галерея купує у них роботу за однією ціною, а продає в десятки разів дорожче. Художнику здається, що його якось обдурили. Насправді висока підсумкова ціна – це результат дорогої і тривалої пар-роботи.